

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (franceză, germană, spaniolă, italiană) Limba și literatura engleză - Limba și literatura română Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LIMBA ROMÂNĂ CONTEMPORANĂ. LEXICOLOGIE ȘI SEMANTICĂ				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Vasile Ilincan				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Vasile Ilincan				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	26
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	58
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sala de curs dotată cu laptop și videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar • Sala de curs dotată cu laptop și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lexicologiei; Comunicarea eficientă, scrisă și orală în limba română; Descrierea sistemului lexical al limbii române și utilizarea acestuia în interacțiunea verbală.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională; Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice; Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea noțiunilor fundamentale de fonetică, fonologie, ortografie și lexicologie, necesare înțelegerii modului de funcționare a limbii române contemporane, formarea unei atitudini active față de limbă, concepută ca unitate în diversitate, cu interacțiuni între variante și compartimente, cu normele implicite și academice care generează funcționalitatea, mereu în devenire, impusă de nevoile de comunicare ale societății actuale.
Obiectivele specifice	Cunoașterea și aprofundarea principalelor perspective teoretice din fonetica și lexicologia românească, elaborate de lingviști de prestigiu din domeniu.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Fonetică. Aparatul vorbirii. Articulația și audiția sunetelor. Vocale și consoane. Trăsături distinctive.	2	Curs sintetic, prelegerea universitară, problematizarea	
2. Fonologia. Fonemul (definiție). Alofone. Trăsături distinctive.	2		
3. Sistemul fonologic al limbii române contemporane	2		
4. Diftongi și triftongi. Alternanțe fonetice.	2		
5. Silaba. Reguli de despărțire a cuvintelor în silabe.	2		
6. Unități fonetice suprasegmentale. Accentul. Intonația.	2		
7. Introducere în lexicologie. Ramurile lexicologiei.	2		
8. Unitățile fundamentale ale lexicului. Cuvântul și îmbinările stabile de cuvinte.	2		
9. Lexeme și alolexeme. Sens și semnificație. Trăsăturile distinctive ale cuvântului. Raportul motivare/nemotivare	2		
10. Structura lexicului românesc. Fondul principal lexical. Masa vocabularului. Structura etimologică a lexicului românesc	2		
11. Organizarea lexicului. Omonime. Sinonime. Pleonasmul. Tautologia.	2		
12. Antonime. Paronime. Atracții paronimice. Polisemia. Tropii. Modalități de schimbare a sensurilor.	2		
13. Mijloace interne de îmbogățire a lexicului. Derivarea cu sufixe. Sufixoide. Derivarea cu prefixe. Prefixoide.	2		
14. Compunerea. Conversiunea. Calcurilingvistice.	2		

Bibliografie

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM 2)*, Univers Enciclopedic, București, 2005.

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, Ediția a V-a, Univers Enciclopedic, București, 1997.

Avram, Mioara și colab., *Formarea cuvintelor în limba română (Prefixe)*, vol. III., Editura Academiei Române, București, 1978.

Avram, Mioara, *Anglicismele în limba română actuală*, Editura Academiei Române, București, 1997.

Bidu-Vrânceanu, Angela, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

Bidu-Vrânceanu, Angela (coord.), *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității din București, București, 2000.

Bidu-Vrânceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ionescu Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe - științe ale limbii (DSL)*, București, Editura Științifică, 1997 (ed. a II-a: Editura Nemira, 2001)

Bidu-Vrânceanu, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005.

Bucă, Marin, Evseev, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Editura Facla, Timișoara, 1976.

Ciobanu, Fulvia, Hassan, Finuța, *Formarea cuvintelor în limba română (Compunerea)*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1970.

Coteanu, Ion, Forăscu, Narcisa, Bidu-Vrânceanu, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (ediția I, 1975).

Coteanu, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (1986).

Ene, Ana, *Introducere în studiul vocabularului*, Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 2004

Ene, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*. Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008.

Graur, Al., *Tendențele actuale ale limbii române*, Editura Științifică, București, 1968.

Guțu-Romalo, Valeria, *Corectitudine și greșeală. Limbaromânăde azi*, București, HumanitasEducațional, 2000.
 Iordan, Iorgu, Robu, Vladimir, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978.
 Lozbă, Mihai, *Istoria cuvântului românesc*, Editura PIM, Iași, 2011.
 Mocanu, Marin Z., Bănică Gheorghe, *Limba românăcontemporană. Formareacuvintelor*, EdituraTiparg, Pitesti, 2010.
 Moroianu, Cristian, *Dublete și triplete etimologice în limba română*, Editura Universității din București, 2005.
 Pușcariu, Sextil, *Limbaromână*, vol. II. *Rostirea*. Edițieîngrijită de Magdalena Vulpe. Studiuintroductiv de Andrei Avram, București, 1994.
 Rosetti, Al., *Introducere în fonetică* (ediția a IV-a), București, 1967.
 Sala, Marius (coordonator), *Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988.
 Stan, Ioan Teodor, *Fonetica*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996.
 Slama-Cazacu, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*. București, Tritonic Publishing, 2010.
 Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001.

Bibliografie minimală

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM 2)*, Univers Enciclopedic, București, 2005.
 Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, Ediția a V-a, Univers Enciclopedic, București, 1997.
 Iordan, Iorgu, Robu, Vladimir, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978.
 Coteanu, Ion, Forăscu, Narcisa, Bidu-Vrânceanu, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (ediția I, 1975).
 Coteanu, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (1986).

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv.	2	Prezentarea temelor de seminar și indicarea bibliografiei	Prezentarea modului de organizare a cursului și a criteriilor de evaluare.
2. Vocale și consoane. Definiție, criterii de clasificare ale acestora; hiatul, diftongi și triftongi, alternanțe fonetice. Exerciții aplicative.	2	Conversația, exerciții aplicative	
3. Modificări fonetice condiționate. Definirea, clasificarea și identificarea acestora. Exerciții aplicative.	2		
4. Principiile ortografiei și ortoepiei actuale: principiul fonetic (fonologic), principiul morfologic, principiul sintactic, principiul silabic, principiul tradițional-istoric (etimologic), principiul simbolic.	2		
5. Test semestrial de verificare a cunoștințelor.	2		
6. Organizarea lexicului. Omonimia. Sinonima. Pleonasmul. Tautologia. Antonimia. Polisemia. Paronimia. Exerciții aplicative.	2		
7. Mijloace interne de îmbogățire a lexicului. Exerciții aplicative.	2		

Bibliografie

Bidu-Vrânceanu, Angela, *Modele de structurare semantică. Cu aplicații la limba română (Polisemie, sinonimie, antonimie, câmpuri)*, Editura Facla, Timișoara, 1984.
 Ene, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*, Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008
 Hristea, Theodor (coordonator și autor principal), *Sinteze de limba română*. Ediția a treia, revăzută și din nou îmbunătățită, Editura Albatros, București, 1984.
 Hristea, Th., *Probleme de cultivare și de studiere a limbii române contemporane*, Academia Universitară Atheneum, 1998.
 Rosetti, Al., Lăzăroiu, Aurelian, *Introducere în fonetică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.
 Toma, Ion, *Limba română. Compendiu de teorie și aplicații practice. Fonetica. Fonologie. Lexicologie*, Editura Niculescu, București, 1994.

Bibliografie minimală

Bidu-Vrânceanu, Angela, *Modele de structurare semantică. Cu aplicații la limba română (Polisemie, sinonimie, antonimie, câmpuri)*, Editura Facla, Timișoara, 1984.
 Ene, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*, Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008
 Hristea, Theodor (coordonator și autor principal), *Sinteze de limba română*. Ediția a treia, revăzută și din nou îmbunătățită, Editura Albatros, București, 1984.
 Hristea, Th., *Probleme de cultivare și de studiere a limbii române contemporane*, Academia Universitară

Atheneum, 1998.

Rosetti, Al., Lăzăroiu, Aurelian, *Introducere în fonetică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.

Toma, Ion, *Limba română. Compendiu de teorie și aplicații practice. Fonetică. Fonologie. Lexicologie*, Editura Niculescu, București, 1994.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile cursului contribuie la formarea competențelor asociate acestui program de studiu și este în concordanță cu alte programe similare din țară.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoașterea și argumentarea principalelor concepte din fonetica, fonologia, ortografia și lexicologia limbii române.	Formativă - Examen scris	50%
Seminar	Participarea la seminare este obligatorie în proporție de 50% și are în vedere clarificarea și înțelegerea noțiunilor predate.	Test	50%
Standard minim de performanță			
Înțelegerea și analiza conceptelor fundamentale din fonetica, fonologia, ortografia și lexicologia limbii române literare actuale, corelarea acestora cu celelalte compartimente ale sistemului lingvistic.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2020		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
2.10.2020	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
2.10.2020	